

გრიძენა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-საღიერთა ტურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვე-
ურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვნიო განცხადება პირველ გვერდზე
უქანასწენლზე. კანტორა ღირს დღის 8—2 ს.
რედაქტორის ნახვ. შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქ-
ციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის
ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

ტფილ., ფასი 5000 მან. პრეზიდენტი, 6000 მან.

გენცხაფიბა

თბილისის აღმასკომის გადასახდელ ბიურო აცხადებს, რომ შაბათს, 29 ივლისს, დღის 12 საათზე დაიწყო თბილისის აღმასკომის შენობაში

საქარო ვაჭრობა ვერის გორის

პრობის გავება შეიძლება გადასახდეთ ბიუროს კანცელარიაში ოთახი № 50 საიჯარო მაგიდის გამგესთან მ. დარაჩელიძესთან.

3—3

გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ზ ა

ტფილისის საუბნო მილიციის სამმართველოების საუწყებართა შორისა სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარისა

ა. წ. ივლიშის ოციდან, შენგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის საქმეთა მმართველის **დავით ჩიქოვანის** თავმჯდომარეობით იწყება ტფილისის საუბნო მილიციის სამმართველოების რეგოზი იმის გამოსარკვევით, თუ რამდენად კანონიერად იენა აკრეფილი სხვა და სხვა გადასახადები ქალაქ ტფილისში. კომისიაში წევრებათ შედიან: მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის, ფინანსთა სახალხო კომისარიატის და ტფილისის აღმასრულებელ კომიტეტის წარმომადგენელი.

ყველა მოქალაქეთ ვეალებათ სხვა და სხვა და სხვა გადახდილ გადასახადის უოველგვარი კვიტანციები და კერძო ბარათები წარმოადგინონ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატში შესამოწმებლად, იმათ, ვინც ზემოაღნიშნულ კვიტაციებსა და კერძო ბარათებს არ წარმოადგენს, გადახდილი გადასახადი ჩავთვლებათ გაბათილებულად და ხელმოკრედ გადახდებთ. განცხადებები და ნახსენები კვიტანციები უნდა ჩაბარდეს კომისიისათვის გადასაცემათ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის საერთო განყოფილების მდივანს. (ოთახი № 21).

ტფილისის საუბნო მილიციის სამმართველოების საუწყებთაშორის-
სარეგულირებო კომისიის თავმჯდომარე—**დავ. ჩიქოვანი.** 3—2

უცხო ტომთა თანამეზღველთაზე უმსახეობ

ჩვენნი გზებითს დღევანდელ ნომერში ინტერუბნა დღეილიზირი სომხურ გზებით-
დან გადმოშტეული წერალა, რომლის
ავტორი გვეყავითგა ჩვენ და ბრალსა
გადგუბს თითქმის ენაბრუნენ სიკეთა.-
ფიქტურალისტთა ორგანო წინააღმდეგი
იყოს ჟუბო ტომთა თანამშრომლობის
სიკარტეულიწი. „კომიარ ასტრი“ იმდენ-
ად გათამამებული არის ჩვენთან ბრძო-
ლათ, რომ თავისი დღეილუბნის დსამ-
ტაკელებად ციტატებიც მოყვას ჩვენი
გზებითს ფურცლებიდან; მაგრამ ციტა-
ტებიც იმდენად ყალბად და მოხერხებულ-
ად არის ამოღებული, რომ შთაღ-
ბილდებეს ჩვენს შეხედულებას ამ სკიოთს-
ზე და ერთად დადამხრებულად გადსა-
ცემს ჩვენი პარტიის აზრს ამ მეტიად
მძიმე და სერიოზულ კითხვის შესახებ.
ეს სკიოთის სერაოზულია არს მარტო
ჩვენში მოსახლე ჟუბო ერებისთვის,
აზამედ ჩვენი სახლისთვისაც და ამი-
ტომ ყოველი მომქმედი პოლიტიკური
პარტია მოვალეა მის შესახებ გარკვეუ-
ლი შეხედულება ქონდეს და ერთხელ
და სახელდამოდ გამოხატოს ნათელი და
პარტიულად ბაზი ამ ორი ვლემენტის
შესარიგებლად.

სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტიის
ყოველთვის ახსნიათებდა ერთა შორის
სოლიდარული და მოკავშირეობის დამ-
ყარების შედეგად. პირინკობი ფედერალი-
ზმისა, რომლის პირინკობი აუცილებ-
ლად ჩვენს პარტიას ეკუთვნის, მთელს
მსოფლიო-კავშირებში ერთა სოლიდარობაზე
და ნაციონალ ინტერესების პატივისცემა-
ზე აქვს აგებული. ეს მთავარი და ძი-
რითადი დამყარება ჩვენი პარტიის
პოლიტიკისა და უცხოეთში გვიყარება
ყველგან და ყოველს შემთხვევაში გამო-
ვიდეთ ყოველი ერის ინტერესების და-
მცველად. ჩვენს პარტიას არც დღეს
უღალატებია ამ თვის პირინკობისა
და პოლიტიკისთვის და შეძლებისად-
ეხებად ატარებს მას ცხოვრებით.

მაცრამ სომხური კომუნისტის ორგანო
 ჟურნალის ასტლი" ბოალს გვდებს, ვითომც
 ჩვენი ვიყოთ უცხო ერების წარმომადგე-
 ნელთან თანამშრომლობის წინააღმდეგ-
 ე. ეს ბოალდება არ აიის, ვამცგრებუ-
 ლი არც ერთი აზრუშენიტი, ვც ვითი
 ციტადიტი. მკითხველი, გულწრფელი და
 ობიექტუორად ბოაზროფე მკითხველი,
 ვცრც ერთს ადგის ვერ აზოვის ჩვენი
 გაზეთის ფურცლებზედ ან ღერულები
 დასამტკიცებლად. ჩვეს ორგანოს აბა-
 სოდეს არ გომოუტევას ისეთი აზრი,
 თითქოს ის საზოგადოთ წინააღმდეგი
 ჩე,წვი ბეშენად და უაყვი საფუძე-
 ლები ჩაეყარა ყველა ჯურის მოდემი
 შეცლითა სოლიდარულ ჟურთერათობს
 და თანამშრომლებს. ეს დამოკიდებუ-
 ლეა ისტორიულად განმტკიცდა ჩვენს
 და დღეს ვერც ერთი კვანდამყოფელ
 პოლიტიკური პარტია ვერ გაბედავს ა-
 თანამშრომლობისა და სოლიდარულ
 ჟურთერათობის წინააღმდეგ გაღაშებუ-
 ბას. ჩვენებური უკიდურესი ნაციონა-
 ლისტებიც კი იძულებული ხდებოდნენ
 ამ ისტორიულ ფაქტებისათვის ანგარიშ

გეგმით და თავიანთი ზეინებისტრუქტურის მიხედვითებისათვის ჩამოყალიბებულ ლა-
გარში ამოვლდებოდა, მით უფრო შეუძლებელი
არის ამ თანამშრომლობის წინააღმდეგ
არაიმე სთქვას სოციალისტურმა და ბო-
ლოტეკონომიკმა (პარტიამ). მთელს სა-
ქართველოში დამსხლეტებით 30 პრა-
კტიკულად უცხო ღრის ზეილები მოსა-
ხილებიან, რომელთაც ისტორიული
შეთვისებანი ჩვენს ხალხს, ჩვენს ნიდეგს
და სხვას, რომ თავი დაყენებოთ, მატრი-
ცის გარეშეა და გვიან უფლებს ძმარ პოლი-
ტიკით მიუდგებოთ მათ საკითხს და გამოი-
ნახოთ მათთან თანამშრომლობის უფრო
ყველი საფუძველები. ჩვენი პარტი-
სწორედ ამ ძირითად შეხედულებიდან
გამოდის და ყოველ მის ნაბიჯს თუ
შეხედულებას სოლიდარობის პრინციპი
შედგას საჩუქარად. და ჩრდილს ვაზ
კარმირ ასტრი ჩვენ გვსაყვედურებს
და ბრალს გვდებს, თითქოს ვილაშქრებ-
დეთ უცხო დომების (სომხებს, რუსებს
და სხვა) წინააღმდეგ ეს მხოლოდ მო-
გონილი ამბავი არის; ჩრდილის წინა
და ფასი მხოლოდ დემაგოგებს ესმით.

კორუმთან ერთად გაზეთი ჟურნალის
გამყვინებს ერთმანეთში, ჩვენ ვერაძე
ყოველგვარ ნაციონალიზმს, სულ ერთ
ქმნება ეს ქართული, სომხური თუ რუს
სული ნაციონალიზმი უპირატესად ნა
ერთა მასის მტრობის გაჩენება ჩვენთ
ვის მიუღებელია და დამღუპველი. ამ
ტომ, ერთი ცნობილი კოშენისტი სი
წყევლი რომ ვინმანათ, ჩვენ თავი უნდა
გაუქმავდით როგორც ქართველ ნა
ციონალისტებს, ისე უპროლეტარსაც.

ბრავისთვის დასაშალი არ არის, ზოგჯერ შეიძლება აქვს დამხინჯებული ნაციონალიზმი, რომელსაც აწერაობებს ზოგიერთი უცხო ელემენტები. ამ ელემენტების შთაფარი მიზანი არის გაანადგურება სპორტელოს სახელმწიფოებრივად, ჩაახრჩო ჩვენი კულტურა და ენა და მოუპოვონ მას განვითარების საშუალება. და და მდებარე საქმის ხელს უწყობენ როგორც აშკარა შოვინისტები, ისე უფრო „საბაზო“ გამაყრდნობელი ელემენტები. ცხადია, ეს ელემენტები მაინც ელემენტებია ქართული საქმიანობისათვის და მთ წინააღმდეგ ჩვენ მთელს ჩვენი ენერგიით ვიბრძოლებთ. ამ შემთხვევაში ჩვენ მხედველობაში გვაყვამხოლოდ ის მაინც პირები, რომელნიც მთელი თავიანთი ენერგიით ებრძვიან ჩვენს ეროვნებას და ცდილობენ მოგვიპოვონ განვითარების საშუალებები. ფართო მშრომელი მას, რომელიც დროისაც არ უნდა იყოს იგი, აქ დამანაშავე არ არის და მათ წინააღმდეგ ბრავი არ იბრძვის. ყველას ამდგურებს მხოლოდ შოვინისტურად გამაყრდნობელი ელემენტები, რომელთაც ვერ მოუწილებიათ ჩვენი წინაშეობა და სწორედ ისინი უნდა იბრძვიან.

განეთი დაწესებულებების გარკვევის
და მათში უცხო ელემენტების გამაბი-
ნებასაც ეება. ამ საკითხის შესახებ ჩვე-
რია ერთხელ გამოთქმებებს ჩვენი პრე-
სა მოგვიყვანია ცნობები, თუ რაფორს
მდგომარეობაში არის ჩვენი სახელმწი-
ფო დაწესებულებები. დაგვთანხმებ-
ს "ქარმირ ასტლი", რომ სპეკრთელთა
სახელმწიფო დაწესებულებანი ქართულ
ოლდ უნდს საკმინადლენდ და ყოველ
უცხო ელემენტი მოვალა ასეთი დაწე-
სებულებაში ქართული ენა დაცივა-
სინამდვილე კი წინააღმდეგ გვეჩვენებ
სპეკრთელთა სახელმწიფოში და მი-
დაწესებულებანი გამეფებულია უცხო
ენა, რაც ჩვენ არა ნორმალურ მდგომარე-
ობადა მოგვიჩნია.

რასაკერძოდა, ჩვენ არაფერი გვე-

ქმის მიმს წინააღმდეგ, რაზე ჩვენს დ
წესებულებებში უცხოელენტიბიუ თ
ნამშრომლობდნენ, ჟამისაზა ჩვენში შ
უძლებელია, მაგრამ კეთილ ინგოზა
პირებმა და დღაცან ძირითადი მი
ზოგინლება ჩვენი ეროვნული სისხლმწ
ფოსი. თუ ჩვენი მოვლენი ვსართ ან
რაში გაუმართა ყოველი ერ
ინტერესებს ჩვენში, ასეთივე მოვლენ
ბის გარანობებით ჟნდა აღუჭრავნ ს
ვებზე ჩვენლამი. ამას მოითხოვს სოლ
დართბასა და თანამშრომლობის პრი
(კიბი).

რამდენადაც უცხო ელემენტები გ
მოვლენ ჩვენში უცხო ენის დამკვედ
ბად სახელმწიფო დაწესებულებებში
იმდენად ისინი ხელს უწყობენ ჩვენ
ეროვნული სამიანობის დეგრადაცი
ეს კი დაუშვებელი პრინციპი ჩვენი საზო

საქართველოს დამპყულობა სასარგებლოდ

დიდი ღატაკურია

საქართველოს დამუშეულთა სასარგებლოდ დიდი ლატარიის მოწყობა კომისიის პრეზიდიუმში არჩეულ არიან: მოქ. იას. რორთქიფანიძე, (თამაშდღომარე), ეპ. ალშიბაია (თამაშდღომარის პირ. ამხანაგი), პ. გოთუა (მეორე ამხანაგი), გამგე—ლიტერატორად მოწვეულია მოქ. საოლხელედიანი, რომელსაც უკვე შეუდგა თავის მოვალეობის აღსრულებას. ლატარიის ტექნიკურ მხარეს განაგებს სახალხო საფინანსო კომისიის რაიტი თავისი პასუხის მგებლობის ქვეშ.

გამოცემულ იქნება სულ ას ოცი ათასი ლადარაის ბილეთი, თორ
მეტი მილიარდი მანეთის ღირებულებისა, სამს. სერიად. პირველი მოგე
ბა: ნახევარ მილიარდი სულ არის 535 მომგებიანი ბილეთი.
მსურველნი ფულის მაგივრად მიიღებენ მოგების რაოდენობის
ძვირფას ნივთიულობას.

ლატარია გათამაშებულ იქნება ტფილისში ამა წლის დეკემბრის 10-ს საქართველოს უმაღლეს მთავრობის, დამუშეულთა მთავარ კომიტეტის, აღმასრულებელ კომიტეტისა, სახელმწიფო ბანკების, პრესის, ლატარიის მიმწოდებელ კომპიისა და ფართო საზოგადოების თანდასწრებით მოგების ნუსხა გამოცხადებულ იქნება გაზეთებში და ზვედრ მოგება მიიღებენ 48 საათის განმავლობაში.

საქართველოს დამყუდითა და მხარე მთავარ კომიტეტის დადგენილებით დღეიდან ყველა კლუბებსა და კაფეებში ლოტოდან მოგებული ფულის 10% მიეცემა მომგები ლატარიის ბილეთებით, ხოლო, ვინაიდან ჯერ ბილეთების ბეჭდვა დასრულებული არ არის, მომგები მიეცემა დროებითი ბილეთები.

ლატარიის ბინა მოთავსებულია კოპერატიულ ბანკში (ლორთ
მელიქოვის ქ.) ტელეფონი № 2—09.

მით და ამიტომ ვერძვით მათ შაჲლი მენტეზი ვერ სჲლან ამ ელემენტარულ
ჩვენას ენერგიით. მოთხოვნილშეგის სიმილუმდე და ყო

ჩვენი სახელმწიფოს განმტკიცებისათვის სულ ერთი არის ვინ იქნება მისი მხრედი და თანამშრომელი, მხოლოდ საქართველოს სახელი პირები ხელს უწყობდნენ საქართველოს მშრომელი ხალხის ეროვნული და სოციალური მიზნების განხორციელებას, მის რეალურად განაღდებას.

საუბრედუროდ სინამდვილემ დაგვარწ-
მუნა იმეში, რომ ზოგიერთი ჟღერს ელ-
ს. დევიანა.

ᄒᄒᄒᄒᄒᄒ ᄒᄒᄒᄒᄒᄒ

პირა პარტული ელემენტები და
„ბრძოლა“
ამ სათაურით „პარტიზანული“ -ის მე-
165 ტომში ტ. ფიქსიონისა მოთავსდა შე-
დგენი წიგნები:

ამ ბოლო დროს მარცხენა ფრთის სოცილისტ-ფედერალისტების ორგანო „ტრიბუნა“ ძალიან დანტერებულია სა-ქართველოში მცხკვრებ ანუ ქართულ დემენტიან სპიტიანთ. თითქმის ყო-ველ დღე გაზეთი ივსება ამ საკითხის შესახებ წერილებით, რომლებშიც სტი-ჩიან, რომ საქართველოს სახელმწიფო-ებრივ და საზოგადოებრივ დაწესებულებ-ებში ქართული ენის ასპარეზო ძირის შეწყვეტა, რომ მოსახლანობრივ პოლის მოიპოვებიან ანუ ქართველი ტომის პი-რები, რომ სხვა და სხვა დაწესებულებ-ებშიდან შტატების შეწყო-ოების დროს განზრახვით ითხოვენ ქართველ მოხელე-ებს და შემდეგ მათ ავდილას იწვევენ ანუ ქართული ელემენტებს და სხვა...

ქვემოთ მოცემულია აგრეთვე საქართველოში მცხოვრებ, სხვა ტომის კომუნიზმების გულწრფელობას. იგი თავის მე-250 №-ში ამბობს: „უკეთეს განცხადება საქართველოს კომუნიზმის, ენახება რომ მთავალ მთაგანში დამალულია რუსული ან სომხური ზოგინიზმი. საფალალოა, რომ განხეთი არ მოყვას, თუ საქართველოს კომუნიზმების ბრტყნი, რა პრეტენზია შეადგენს გზ რუსულ სომხეთი ფართისებრი არა სანალ ელემენტები... მაგრამ მისი ტირილიდან შეიძლება დასკვნათ, რომ არც ისე მცირე რაოდენობის მათი ბრტყნი მის გზამკვლეულ წარმოდგენას. აწნდა ამგვარები, — და ენებები ამბობს განხეთი — მხოლოდ ბული ეყენს საქართველოს სრულგებობა“-ო.

მუშაობა შედრელები

მიღევ „შაჰარდანეა“
(პახუხად აშხ. დავთონს)

როდესაც ჩვენ ვაზნით „ტრიბუნის“
N—245 წერათი დავსწერეთ, რომელ-
შიც „ვიცავდით“ საქართველოში ბრ-
სებულ „შეფარდენს“ და ამასთანავე ავ-
ლნიშნავდით ს. კ. კ. 2—ზე ყრბლობის
დადგენილების შესახებ „შეფარდენის“
„გადაკეთებისას“, ჩვენ იმ წერათში
ერთ ალაგას გარკვევითა ვსტავით, რომ

100

წილგერა. წილგერა, ისე როგორც ყოველთვის წილგერის საუკეთესო მდებარეობა და მდებარეობის მოგვარება მინიშნულია. საუკეთესო წილგერა უფრო მეტი არის რაც გაიხსნა და დღეს უკვე მოგვარებულია არის ადგილი, ჯანმრთელობის კომისიის მიერ გახსნილი სასაბურთაურო უკვე მუშაობს და პირველი რიგი ავადმყოფებისა, 2-3 კვირა არის რაც ჩამოვიდნენ; ამ თვის დამსწრეობისთვის მოგვარებულია რაღაც... ავადმყოფები და მოსამსახურეთა შტაბი მოთავსებული არის წილგერის საუკეთესო ადგილას, სადაც ავადმყოფები კერძოდ მესამედიკურ, თითქმის ყველას ჩამოართვეს, შეგუებულია და სასაბურთაუროებისთვის გააჩნდა. კურორტისა და სასაბურთაუროების გამგეთ დანიშნული არის ექიმი ხუსკივაძე.

ამინდები ვერ არის კარგი; გახუდებული წილგერის და ღრუბლიანი დღეები არ აძლევს სასაბურთაურო ავადმყოფთა მოგვარებას, ხედავთ, ისინი გახუდებულია და პირველი; შეგუებულია ხდება ავადმყოფების მოწყობა, ხშირი არის წილგერის გამო ნაღებები და წყალმომარაგება, რაც ხშირად ხარა-საც იძლევა.

სურსათ-საწოვად ავადმყოფი სასაბურთაურო უზრუნველყოფილი არის; სასაბურთაუროში მყოფი ავადმყოფები სრულ კმაყოფილება იმყოფებიან და საუკეთესო სასაბურთაურო-საქმეც იძლევათ. მაგრამ ფასები ჩვეულებრივი არის და ზოგიერთ შემთხვევაში (მაგ., რძე, ყველი) იაფიც შედარებით სხვა ადგილებთან. მაგრამ იმყოფება ყოველგვარი საწოვად; მოგვარება გამოცდილება მაგრამ ფასები გააღება არ მოუხდენია.

კულტურული ცხოვრება მიღებული არის; არ არის არც ნიშნულითა, არც უკუხალ-გაზრდების სემინარი... იმყოფება ადგილობრივი თეატრის განყოფილება, რომელიც მოთმარებას, ხელოვნებას მოგვარება ერთ ჯგუფს განაწილებს. აქვე გამოიყოფა დიდი ლაბორატორია თეატრში შედგენილია და ხელოვნების წარმოდგენები და სალა-მოები.

მიერ ნაღებობის დროს). საზოგადოებრივი არაბეთის გმირებს თავდასხვა-ვლი მათი წარმომადგენლის (ავთანდილის) საშუალებით უდგება განსაზღვრულ ურთიერთობაში ინდოეთის გმირებისა. აბავს.

მაგრამ ეს ურთიერთობაც მხოლოდ პოემის მეოთხე ნაწილში (მომხსენებლის ანალიზით პოემა 5 ნაწილად განიყოფება) უკავშირდება ინდოეთის გმირებს აბავს. მანამდე კი ის ან მეტად სუსტი და ფორმალურია (პირველსა და მესამე ნაწილში), ან უბრალოდ მუხრამ მოწყობის როლით განისაზღვრება. (ავთანდილი უსმენს ტარიელს მისი თავდასაყდრის აბავს); ფორმალურია ეს ურთიერთობა პოემის უკანასკნელ ნაწილში. მესამე ნაწილში: ქორწილები ქაჯეთის ციხის აღების შემდეგ, რომელშიც ავთანდილის როლი რამდენადაც იგი ინდოეთის გმირებს შეეხებათ უბრალოდ მაყრის როლს არ ცილდება.

ამ ორი ციკლის ურთიერთობის სისუსტეს ნათელსა ჰყენს ის დამახასიათებელი წყვილადობა, ან პარალელიზმი. (უფრო ხშირად დაპირისპირებითი პარალელიზმი, იშვიათად უბრალო წყვილადობა), რომელიც საოცარი სიმეტრიით არის გატარებული მთელი პოემის სივრცეზე ყველა მისი მთავარი მომქმედებითა და მამოძრავებელ მოტივთა შორის: სიყვარული ტარიელ ნესტანისა და ავთანდილ-თინათინისა, გმირობა ტარიელისა და ავთანდილისა, მეგობრობა ფრიდონისა და ავთანდილისა (ტარიელისადმი). ესევე პარალელიზმი შეუქსა ჰყენს თვით რუსთველის შემოქმედებასაც და მკვლევარს საშუალებას აძლევს წარმოადგინოს ის გეზი, რომლითაც სწავრობდა ეს შემოქმედება. ამ გეზს მომხსენებელმა უწოდა „ქართული-საბურთაურო“ შეგებობა. გეზი ასეთი დანახაობაა რუსთველის შემოქმედებისა გასაგები გახდება, როცა წარმოვიდგენთ მომხსენებლის იმ დებულებას, რომ გმირთა და აბავსთა შემოსენებულ ორ ციკლში არა ბეთის ციკლი თვით ავტორის საკუთარი შემოქმედების ნაყოფია, ხოლო ინდოეთის ციკლი იმ ზღაპრულ საგმირო აბავს წარმოადგენს, რომელიც ავტორს, მისივე თქმით, მზა მზარეული უპოვნია და პოეტურად შეუმუშავებია.

ეს დებულება საგნებით ედასტურება პოემის წინასიტყვაობის იმ ადგილებს, სადაც ნათქვამია:

„ესე ამბავი სპარსული, ქართულია ნათარგმანი, ვით მარგალიტი ობოლი ხელის ხელ საგამანები, ვოვე და ლექსად გარდავქვი“; ხოლო მეორე აღავსა: თამარს ვაქებდით მეფესა სისხლისა ცრემლ დახეული... და „მისი სახელი შეფარვით ქვემოთ მითქვას მიქია“.

თავისი აზრი არაბეთის გმირების რეალობის შესახებ, მომხსენებელმა ცხად ჰყო თითქმის სიტყვა-სიტყვითი პარალელიზმით თამარის ისტორიიდან („თამარის მემბრანა“) და ვეფხისტყაოსნიდან. ამას გარდა თავისი წინასიტყვაობაში და ბოლო-სიტყვაობაში მომხსენებელმა მოკლევადიან დახასიათებას არსებული სამეცნიერო ლიტერატურა წინამდებარე საკითხის შესახებ დასასრულ გამოსთქვა აზრი, რომ თავის პირობებსა მომხსენებელი უცქერის, როგორც მხოლოდ ცდა ისეთი დიდი საკითხის გასაშუქებად, როგორც არის საკითხი რუსთველის შემოქმედების შესახებ.

მომხსენებელს ხალხი ბოლომდე დაესწრო, რომელთა შორის იყვნენ თითქმის ყველა ცნობილი მკვლევარი სპეციალისტები. მომხსენება დიდი ინტერესით იქმნა მომხსენილი. განზრახული კამათის გამართვა ვეღარ მოხერხდა, რადგან მომხსენებელმა მეტად დიდი დრო დასჭირდა. ვინაიდან დამსწრე საზოგადოებას სურდა გაეგებებინა საკითხი ავტორისა და მკვლევარ-სპეციალისტების აზრის სისტორიო და საერთოგარეო საზოგადოება კარგა იზამდა, თუ ამ კამათისათვის ცალკე სხდომას დანიშნავდა.

საერთოდ უნდა ითქვას, რომ ამ უკანასკნელ ხანებში რუსთველის შემოქმედების გარშემო გატარებული ინტერესი დიდად და ჩვენი გამოჩენილი მკვლევარები დიდ ინტერესით შეუდგნენ ამ უკვადი წარმოების მკვლევარულ შესწავლას, რომელსაც კარგა დიდი ხნის ისტორია აქვს და რომლის შესახებ საბოლოო გადაჭრული სიტუაცია ჯერ კიდევ არ თქმულა. მაგრამ იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ სულ ახლო მომავალში ჩვენ გავიგონებთ ქვემოთ სიტყვას და რაც დღემდის ბუნდოვანებით და ბურუსით იყო მოცული ყველასათვის ნათელი და გასაგები გახდება.

წელიწადში ერთხელ მეტად არ გაზარდა, ხოლო „ყანწელთა“ საღამოები, კაბარები, აუქციონები და ვახშები ყოველ რესტორანში იმართება, სადაც გამართვები ნისიად მაინც დასტურებენ ხოლმე ვახშებს. ჩვენ კი გვინდა რომ პოეტის საღამო საქართველოში სწორედ ადგილობრივად დაწესდეს.

რაც შეეხება პროგრამის ფერადობას, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ხელოვნება სწორედ ლიტერატურა, ოპერა და თეატრი. პირადად ჩემს საღამოზედაც შეჩერული იყო ეს დარგები და თუ ზოგიერთმა მონაწილემ მაყურებელს სუსტად გადმოცა ხელოვნება, ეს ხელოვნების დანაშაული არ არის.

ეს ვილაქ „შ“ ალბად არ ყოფილა ჩემს საღამოზე (თუმცა როგორც ვამბობდეს იყო რამოდენიმე უბილეთად შემოპარული ბახტრიონელი და მათ შორის თვით „ბახტრიონი“-ს რედაქტორი გ. ლეონიძე) და სწერს რომ ამ საღამოს არ აქვს არც ლექსი, არც „ვაი-ვუი“-ხალხი, არც სირაჯხანის მეჭიანურები. ასეთ რამეს ამ საღამოზე აღვნიშნავ. ახლად არაა და მეტი რომ არა ვსთქვათ, უზრუნველყოფა რეცენზიების წერა ისეთ საღამოებზე, რომელსაც არ დასწრებია თვით დამსწრე.

ამ „შ“-ს არ წაუკითხავს არც პროგრამა. იგი სწერს: „გულის წყრობა გამოიწვია იმ გარემოებათ, რომ ის მწერლები, რომელნიც მთელი ორი კვირა იყვნენ გამოცხადებული (ხამოთელი-ლია იწერათა გვარები) მთელ საღამოს სცენაზე ისხდნენ და ხმის ამოღებას კი არ იმეძვებ“-ო.

ამ ჩამოთვლილთა შორის მე გამოსცადებული მყავდა მხოლოდ ქაჯაშვილი და ს. აბაშელი. მათში მაყაშვილი იყო ხელმძღვანელი სპეციალისტური ნაწილის (ესეც არ გაუგია „შ“-ს) ბოლო ს. აბაშელმა აღარაფერი წაიკითხა პროგრამის სიდიდის გამო. იმ ეკლამე კი ამ საღამოს სცენაზე შემოვიპარეთ მხოლოდ ვიქტორებ უზრუნველყოფა წერა იმაზე, რაც კაცს არ უნახავს, ან არ გაუგია.

მე მინდა კონტრასტისთვის ერთი მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-

რი ყანწები“ სახელით, და როგორც კაბარე, როგორც ქვემოთხსენებულმა ყანწელთა სიწმინდით ჩამოიარეს მანტანების მეცეპეპეები, რომლებიც „მანტანების“ საღამოს შემდეგ, ლილია ჯონსონმა მოიხსურა გასტროლები და თეატრი დაიქირავა, ერთხელ მოასწრო მან საღამოს გამართვა, მაგრამ მეორედ მას მთავრობის ბრძანებით გასტროლი ჩაუშალეს და თეატრი წაართვეს, როგორც უხეიო ქალს, რომლის თეატრში შესვლაც თეატრის შეზღუდვადად ჩასთვალეს.

„შ“-ს მე არ ვიცნობ. მაგრამ ვკვებ, რომ იგი არ იყოს ერთ-ერთი ინიციატორთაგანი ამ შემოსე-ნებულ საღამოსი. და მე ვეკითხები აქვს მას უფლება რომ ჩემ საღამოს პროგრამის სიწმინდეს, ან ქველმოქმედურ მიზნებზე ილაპარაკოს? ზრდილობიანი კაცი რასაკვირველია, ვერ გაბედავს ამას. მათ აქაც ანგარიში ალაპარაკებთ: საღამოზე მათი სახელი არავის უსენიებია, რადგან იქ „მანტანებზე“ არ ყოფილა ბაასი. ამათ თუ გააზროლებთ „მანტანები“, რომელთა ინფორმაციაზედაც აუშვებია „შ“-ს თავის „სამარის სუნი“ აუროლებული“ წერილი.

ერთი მენიშნავს: ამ რეცენზიაში ლაპარაკი პოეტებზე. ჰკბენენ გრიან მგელს, მაყაშვილს აბაშელს, გამაშვილას ჯავრობებს ჩემი ლექსის შესახებ და თავიანთ გაგონების კვამ აყენებენ მას.

ხუთ გაგონებთ, მათ თურმე ლექსებიც აქვთ და ამ ლექსებით გაგონებას ახდენენ. მაგრამ არ ვიცი, იქნებ კვლავ მერესტო-რანე კერესელიძეზე მოახდინოს მას გაგონება და შემწვარი ინდოურებს დასტუროს, მაგრამ პოეტზე მათ გაგონება იმ სასაცილოდ მიამჩნია, ხოლო რაც შეეხება ქიმიკონს ფაუნს ლაპარაკს, ალბად მათ საკუთარი ავტობიოგრაფია დაწერა უხეილად, რადგან „ბახტრიონის“ ბანაკში იმ ბეგის ვიცობა ქიმიკონსა და ხუთის ფაუნს ჯიშის შემცირების დახსენება „შ“-მ რომ სიწმინდისთვის მიზეზები აქვს, და იგი უზღუდვას სრულიად არ ნიშნავს.

„ბახტრიონს“ კი ვურჩევ ასეთი მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-

ფოთი. ამა წლის 22 ივნისს ფოთში გაიხსნა სახალხო ბანკის გახსნის დღი. ადგილობრივი საზოგადოება დიდი სიხარულით შეხვდა ამ დღიად სასარგებლო დაწესებულებას და ახ. მინა ესე-კისა და ივნის დღიად გახსნის დღის სათავეში ჩადგომა გვახდენდა, რომ გახსნის დღი დასაწყისს გაუშვეს ადგილობრივი მრეწველობა. თავის ერთი თვის მუშაობაში გახსნის დღიდან შედარებით მეტი კაპიტალით გასცა მრეწვალის სესხი და აქედან ჩვენს მკვლევარს მაგრამ გამოცდილება დედატა.

თანამშრომელთა შემადგენლობა კარგია; ყველას ეტყობა დიდი დაინტერესება საქმისადმი და ხალხის.

გახსნის დღისათვის გადამდგომი თანხა ერთი მილიონი ვერა კმაყოფილებს ადგილობრივი მრეწველობის მოთხოვნილებას, მაგრამ სხ ბანკის ცენტრალური გამგეობა იმედი, თანხმად დაბრუნების, გადამდგომს ამ თანხას.

დ. ფანხისბაძე.

ს. გორგაძის მოხანაპირა „გაგონისაჲს“ შესახებ

26 ივლისს, ხელოვნათა სასახლეში, საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების ინიციატივით ს. გორგაძის წაიკითხა მოხსენება: „გორგაძის საკითხი რუსთველის შემოქმედებაში“. (წინასწარი მოხსენება „ვეფხისტყაოსნის“ აბავის წიგნის მოხსენება). მომხსენებლის მთავარი დებულება იყო ასეთი: ვეფხისტყაოსანში გამოხატული ტიპები და აბავები ორ მოწყობილობად იყო დასაყდრებული: არაბეთის ციკლი (როსტომი, თინათინი, ავთანდილი, შერმალი) და ინდოეთის ციკლი (ტარიელ, ნესტან-დარეჯანი, ფარსადანი, სარიდანი, ხვარზმაი, რამაზ მეფე, ფრიდონი, ფატიმანი, ასმათი, დევი, ქაჯები და სხვანი). უკანასკნელი ციკლის აბავები და მათში გამოხატული სინამდვილე ჩვეულებრივი საგმირო ზღაპრების ხასიათს ატარებს, პირველი ციკლის კი ნამდვილი, ცხოვრებიდან ამოღებულ მხატვრულ სურათებს წარმოადგენს ამ ორ ციკლის შორის შინაგანი კავშირი ფრიად სუსტია და თავის დასაბამით სრულიად შემთხვევით მოვლენაზე დამოკიდებული (ტარიელის ნახვა როსტომ-ავთანდილის

განცხადებისა და ქორიკის ორგანო გაზ. „ბახტრიონი“ ხელოვნების პრეტენზიებისა, აბავებს ზოგიერთ შემთხვევაში სცილობს მოვლენათა კრიტიკულ შეფასებასაც. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ „გაგონის“ ირგვლივ მოგროვილია სარფის ხალხი, რომელიც უანგარიშოთ არაფერს აკეთებს.

სწორედ ასეთი ანგარიშისაგან მოსაზრებით „ბახტრიონის“ უკანასკნელ ნომერში დაბეჭდილია ვერად წოდებული „რეცენზია“ ჩემი საღამოს, შესახებ, რომელსაც ხელს აწერს ვილაქ „შ“. „არის ხალხი, რომელსაც აქც გაცემის და არც წაქცევის არ გრძელდება და არასებობს მათთვის. ზნეობრივი პასუხისმგებლობის ელემენტარული შეგნება კი.

ამ ნათქვამის საუკეთესო ნიმუშია შემოხსენებული „რეცენზია“ რომლის ავტორიც წაქცეულია ანგარების წუმვით, მაგრამ მაინც გაქცეულია და ერთ ასოს ამოჭარბებია. ზრდილობისათვის მაინც არის საკითხი ასეთ შემთხვევაში პირდაპირი, მაგრამ რა მოეთხოვებათ იმ ხალხს, ვინც ხელოვნების ტოვში გამოწყობილი ყოველ რესტორანში ჩირქსა სცემს ხელოვნებას და შემდეგ კი ხელოვნების სიფაქიზე რიხიანად ლაპარაკობს.

ქ. 3.

მე მინდა კონტრასტისთვის ერთი მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-

რედაქციისაგან: ვაძლევთ მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-

ს. გორგაძის მოხანაპირა „გაგონისაჲს“ შესახებ

26 ივლისს, ხელოვნათა სასახლეში, საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების ინიციატივით ს. გორგაძის წაიკითხა მოხსენება: „გორგაძის საკითხი რუსთველის შემოქმედებაში“. (წინასწარი მოხსენება „ვეფხისტყაოსნის“ აბავის წიგნის მოხსენება). მომხსენებლის მთავარი დებულება იყო ასეთი: ვეფხისტყაოსანში გამოხატული ტიპები და აბავები ორ მოწყობილობად იყო დასაყდრებული: არაბეთის ციკლი (როსტომი, თინათინი, ავთანდილი, შერმალი) და ინდოეთის ციკლი (ტარიელ, ნესტან-დარეჯანი, ფარსადანი, სარიდანი, ხვარზმაი, რამაზ მეფე, ფრიდონი, ფატიმანი, ასმათი, დევი, ქაჯები და სხვანი). უკანასკნელი ციკლის აბავები და მათში გამოხატული სინამდვილე ჩვეულებრივი საგმირო ზღაპრების ხასიათს ატარებს, პირველი ციკლის კი ნამდვილი, ცხოვრებიდან ამოღებულ მხატვრულ სურათებს წარმოადგენს ამ ორ ციკლის შორის შინაგანი კავშირი ფრიად სუსტია და თავის დასაბამით სრულიად შემთხვევით მოვლენაზე დამოკიდებული (ტარიელის ნახვა როსტომ-ავთანდილის

დ. ფანხისბაძე.

ს. გორგაძის მოხანაპირა „გაგონისაჲს“ შესახებ

26 ივლისს, ხელოვნათა სასახლეში, საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების ინიციატივით ს. გორგაძის წაიკითხა მოხსენება: „გორგაძის საკითხი რუსთველის შემოქმედებაში“. (წინასწარი მოხსენება „ვეფხისტყაოსნის“ აბავის წიგნის მოხსენება). მომხსენებლის მთავარი დებულება იყო ასეთი: ვეფხისტყაოსანში გამოხატული ტიპები და აბავები ორ მოწყობილობად იყო დასაყდრებული: არაბეთის ციკლი (როსტომი, თინათინი, ავთანდილი, შერმალი) და ინდოეთის ციკლი (ტარიელ, ნესტან-დარეჯანი, ფარსადანი, სარიდანი, ხვარზმაი, რამაზ მეფე, ფრიდონი, ფატიმანი, ასმათი, დევი, ქაჯები და სხვანი). უკანასკნელი ციკლის აბავები და მათში გამოხატული სინამდვილე ჩვეულებრივი საგმირო ზღაპრების ხასიათს ატარებს, პირველი ციკლის კი ნამდვილი, ცხოვრებიდან ამოღებულ მხატვრულ სურათებს წარმოადგენს ამ ორ ციკლის შორის შინაგანი კავშირი ფრიად სუსტია და თავის დასაბამით სრულიად შემთხვევით მოვლენაზე დამოკიდებული (ტარიელის ნახვა როსტომ-ავთანდილის

განცხადებისა და ქორიკის ორგანო გაზ. „ბახტრიონი“ ხელოვნების პრეტენზიებისა, აბავებს ზოგიერთ შემთხვევაში სცილობს მოვლენათა კრიტიკულ შეფასებასაც. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ „გაგონის“ ირგვლივ მოგროვილია სარფის ხალხი, რომელიც უანგარიშოთ არაფერს აკეთებს.

სწორედ ასეთი ანგარიშისაგან მოსაზრებით „ბახტრიონის“ უკანასკნელ ნომერში დაბეჭდილია ვერად წოდებული „რეცენზია“ ჩემი საღამოს, შესახებ, რომელსაც ხელს აწერს ვილაქ „შ“. „არის ხალხი, რომელსაც აქც გაცემის და არც წაქცევის არ გრძელდება და არასებობს მათთვის. ზნეობრივი პასუხისმგებლობის ელემენტარული შეგნება კი.

ამ ნათქვამის საუკეთესო ნიმუშია შემოხსენებული „რეცენზია“ რომლის ავტორიც წაქცეულია ანგარების წუმვით, მაგრამ მაინც გაქცეულია და ერთ ასოს ამოჭარბებია. ზრდილობისათვის მაინც არის საკითხი ასეთ შემთხვევაში პირდაპირი, მაგრამ რა მოეთხოვებათ იმ ხალხს, ვინც ხელოვნების ტოვში გამოწყობილი ყოველ რესტორანში ჩირქსა სცემს ხელოვნებას და შემდეგ კი ხელოვნების სიფაქიზე რიხიანად ლაპარაკობს.

ქ. 3.

მე მინდა კონტრასტისთვის ერთი მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-

რედაქციისაგან: ვაძლევთ მაგალითი მოვიყვანო: „ყანწელთა“ უკუვართ ხელოვნების სიწმინდეს ლაპარაკი, ჩემი საღამოს პროგრამაც ამ „ესტეტიკის“ თვალსაზრისით არ მოსწონს. ამიტომ მოვავლინებ მათ ერთ საღამოს, რომელიც ქიმიკონში გამართეს ამ ორი წლის წინდ. საღამოში მონაწილეობდნენ: „მანტანების მეცეპეპე ქალი დიდა ჯოხსონი, ვილაქ „შ“-მის“ მოცეპეპეები, კლოუნები, და სხვანი, პროგრამაში იყო აგრედირებული და აუქციონიც. ეს საღამო გამართა სწორედ „სისხე-